

X Seminari *Ramon Massaguer* d'actualització jurídica i dret local

Diputació de Girona

1822-2022

Taxes, preus públics i prestacions patrimonials no tributàries

Dr. Sebastià Martínez de Trinchería

Cap de gestió tributària de l'Ajuntament de Girona

Professor associat de l'àrea de dret financer i tributari de la Universitat de
Girona

Girona, 27 de maig de 2022

TAXES

REGULACIÓ

Arts. 20 a 27 del Text refós de la Llei reguladora de les Hisendes locals
(TRHL).

Llei 8/1989 de taxes i preus públics

CONCEPTE (Art. 20 TRHL i 2.2, a LGT)

Tributs que el seu fet imposable consisteix en:

1. Utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local.
2. Prestació de serveis o realització d'activitats administratives de competència local, en règim de dret públic, que es refereixin, afectin o beneficiïn de forma particular a l'obligat tributari, sempre que es doni alguna de les circumstàncies següents:
3. Que no siguin de sol·licitud o recepció voluntària, per venir imposada per disposició legal o quan els béns, serveis o activitats siguin imprescindibles per la vida privada o social del sol·licitant (sol·licitud obligatòria).
4. Que no es prestin o es realitzin pel sector privat, hi hagi o no reserva a favor del sector públic, conforme a la normativa vigent.

S'entendrà que els serveis es presten o les activitats es realitzen en règim de dret públic quan es portin a terme mitjançant qualsevol de les formes previstes en la legislació administrativa per a la gestió dels serveis públics i la seva titularitat correspongui a un ens públic. (redacció originària de l'article 2.2.a LGT. Apartat derogat per la Llei 2/2011 d'Economia Sostenible)

NOVETAT (art. 20.6 TRLHL)

Si la prestació del servei es realitza de forma directa mitjançant personificació privada o mitjançant gestió indirecta, tindran la condició de prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari.

En concreto, tendrán tal consideración aquellas exigidas por la explotación de obras o la prestación de servicios, en régimen de concesión, sociedades de economía mixta, entidades públicas empresariales, sociedades de capital íntegramente público y demás fórmulas de Derecho privado.

Sin perjuicio de lo establecido en el artículo 103 de la Ley de Contratos del Sector Público, las contraprestaciones económicas a que se refiere este apartado se regularán mediante ordenanza. Durante el procedimiento de aprobación de dicha ordenanza las entidades locales solicitarán informe preceptivo de aquellas Administraciones Públicas a las que el ordenamiento jurídico les atribuyera alguna facultad de intervención sobre las mismas.

CARACTERÍSTIQUES:

- Tributs contraprestacionals.
- Tributs locals potestatus, requereixen acord exprés d'imposició i ordenació.
- Serveis exclosos (Art. 21 TRHL): Aigua en fonts públiques, enllumenat de vies públiques, vigilància pública en general, protecció civil, neteja de la via pública, ensenyament en els nivells d'educació obligatòria.
- Exempció d'Ens públics (Art. 21.2 TRHL): Utilització privativa o aprofitament especial inherents als serveis públics de comunicacions que explotin directament i per tots els que interessin a la defensa nacional o a la seguretat ciutadana.
- Compatibles amb contribucions especials per establiment o ampliació de serveis (Art. 22 TRHL): Les contribucions especials financen les despeses de primer establiment o d'ampliació quantitativa (no qualitativa) dels serveis, mentre que les taxes financen el funcionament i manteniment d'aquests serveis.

SUBJECTES PASSIUS (art.23 TRHL):

- Contribuents: Persones físiques o jurídiques i entitats de l'art. 35.4 LGT que utilitzin o utilitzin el domini públic en benefici propi o bé que sol·licitin o resultin afectades o beneficiades pels serveis o activitats locals que prestin els ens locals i que constitueixen el fet imposable.
- Substituts dels contribuents:
 - a) En serveis o activitats que afectin a ocupants d'habitatges o locals, els propietaris dels immobles, que poden repercutir les quotes en el beneficiari.
 - b) En l'atorgament de llicències urbanístiques, els constructors i contractistes d'obres.
 - c) En serveis d'extinció d'incendis, la societat o entitat asseguradora del risc.
 - d) En la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic per entrades de vehicles per les voreres i per la seva construcció, manteniment, modificació o supressió, els propietaris de les finques o locals que donin accés als vehicles, amb dret de repercussió de la quota al beneficiari.

QUANTIA (art. 24 TRHL):

1. Utilització privativa o aprofitament especial del domini públic:

- Amb referència al valor de mercat de la utilitat derivada de la utilització o aprofitament, si els béns afectats no fossin de domini públic.
- En cas de licitació pública, l'import d'adjudicació, concessió o autorització.
- Ús del sòl, subsòl o vol per empreses de serveis de subministres, l'1,5% dels ingressos bruts de la facturació en el terme municipal.

2. Serveis i activitats:

En conjunt, l'import de les taxes no pot excedir del cost real o previsible del servei o activitat.

Els acords d'imposició i ordenació de taxes s'adoptaran atenent a un informe tècnic econòmic en què es posi de manifest el valor de mercat o la cobertura dels cost dels serveis o activitats (Art. 25 TRHL).

QUOTA (art. 24.3 TRHL):

Segons disposi l'ordenança fiscal corresponent, podrà ser:

- Quantitat o tarifa fixa.
- Quantitat o tarifa variable, segons una escala o en funció d'una magnitud variable.
- Quantitat resultant de l'aplicació conjunta de les dues anteriors.

Per a la determinació de la quantia de les taxes poden tenir-se en compte criteris genèrics de capacitat econòmica dels subjectes passius (Art. 24.4 TRHL). Beneficis fiscals?

Quan la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic comporti la seva destrucció o deteriorament, el beneficiari, a més del pagament de la taxa, haurà de reintegrar el cost total de reparació o reconstrucció i obligat al dipòsit previ del seu import previsible. Si els danys són irreparables comportaran una indemnització de quantia igual a l'import dels béns destruïts o a l'import del deteriorament dels béns danyats. Aquestes indemnitzacions i indemnitzacions no poden ser condonats pels Ens locals (Art. 24.5 TRHL).

MERITACIÓ (art. 26 TRHL):

1. Quan s'iniciï la utilització o aprofitament del domini públic.
2. Quan s'iniciï la prestació del servei o de l'activitat.
3. En cas de meritació periòdica, el primer dia de cada període (1 de gener o altres). L'Ordenança fiscal haurà de determinar el període i, si s'escau, la prorrata de les quotes en cas d'inici o cessament del fet imposable.

RÈGIM D'INGRÉS:

1. Possibilitat d'exigir el dipòsit previ de l'import.
2. En cas de sol·licitud de prestació de servei o activitat, no es realitzarà o tramitarà sense que s'hagi efectuat el pagament corresponent.
3. Possibilitat d'autoliquidació, si ho determina l'Ordenança fiscal (Art. 27 TRHL).
4. En cas de meritació periòdica, per rebut posat al cobrament (possibilitat de domiciliació bancària).

Exemples de supòsits de taxes:

Per utilització i aprofitament del domini públic

- Ocupació del sòl amb materials de construcció, mercaderies, runes, tanques, bastides, etc.
- Entrades de vehicles a través de voreres i reserves de via pública.
- Ocupació del subsòl de terrenys d'ús públic.
- Esteses, tubs i galeries per a la conducció d'energia elèctrica, aigua, gas, etc.
- Ocupació del vol de les vies públiques amb elements constructius, tendals, etc.
- Ocupació de terrenys d'ús públic amb taules, cadires, tribunes, etc., amb finalitat lucrativa.
- Quioscos.
- Llocs, barraques, casetes de venda, espectacles, atraccions, etc. En terrenys d'ús públic local, i també indústries ambulants i rodatge cinematogràfic.
- Instal·lació d'anuncis ocupant terrenys de domini públic.
- Estacionament de vehicles en les vies públiques dins les zones delimitades que es determinin a tal efecte.

Per prestació de serveis o activitats administratives.

- Expedició de documents.
- Atorgament de llicències: urbanístiques, d'obertura d'establiments, taxis, etc.
- Veu pública.
- Vigilància especial.
- Cementiris.
- Clavegueram.
- Recollida d'escombraries.
- Serveis d'inspecció sanitària, anàlisis, de laboratoris, etc.
- Serveis de sanitat preventiva, desinfectació, desinsectació, desratització, etc.
- Assistències i estades en hospitals, etc.
- Assistències i estades en llars d'avis, guarderies, albergs, etc.
- Ensenyaments especials.
- Serveis d'escorxador, llotges, mercats, etc.

PREUS PÚBLICS

REGULACIÓ:

Arts. 41 a 47 del Text refós de la Llei reguladora de les Hisendes locals (TRHL).

Llei 8/1989 de taxes i preus públics.

CONCEPTE (art. 41 TRHL):

Contraprestacions pecuniàries satisfetes per la prestació de serveis o realització d'activitats de competència local quan no es doni **cap** de les circumstàncies que l'art. 20 TRHL exigeix per a les taxes (*sol·licitud voluntària i en competència amb el sector privat*).

CARACTERÍSTIQUES:

1. Recursos contraprestacionals.
2. Recursos potestatis, requereixen acord d'establiment i ordenança reguladora (no fiscal).
3. No són tributs. Tenen una naturalesa contractual i no obligacional.
4. La sol·licitud o recepció dels serveis o activitats és estrictament voluntària.
5. Serveis exclosos: Els mateixos que les taxes.

OBLIGATS AL PAGAMENT (art. 43 TRHL):

Les persones que es beneficiïn dels serveis o activitats.

QUANTIA (art. 44 TRHL):

L'import dels preus públics per prestació de serveis o realització d'activitats ha de cobrir, com a mínim, el seu cost. A diferència de les taxes aquí no s'utilitza l'expressió “en conjunt”.

Per raons socials, benèfiques, culturals o d'interès públic es podran fixar preus per sota del cost. Beneficis fiscals?

En aquest cas als pressupostos de l'entitat s'han de consignar les dotacions oportunes per a la cobertura de la diferència.

OBLIGACIÓ DE PAGAMENT (art. 46 LRHL):

1. Quan s'iniciï la prestació del servei o de l'activitat.
2. En cas de meritació periòdica, el primer dia de cada període (1 de gener o altres).

RÈGIM D'INGRÉS:

1. Possibilitat d'exigir el dipòsit previ.
2. Possibilitat d'autoliquidació.
3. En cas de meritació periòdica, per rebut posat al cobrament (possibilitat de domiciliació bancària).
4. Possibilitat d'exigència per la via de constrenyiment, com a deute de dret públic.

Exemples:

- Serveis culturals: Seminaris, tallers, cursos, publicacions, escoles d'art de música o de teatre, etc
- Serveis socials: Assistència a gent gran, escoles bressol, llars d'infants, etc.
- Serveis esportius i de lleure: Activitats esportives, gimnàstica, escoles esportives, colònies, casals, activitats lúdiques, etc.

PRESTACIONS PATRIMONIALS DE CARÀCTER PÚBLIC NO TRIBUTARI

REGULACIÓ (anterior a LCSP):

Art. 31.3 CE: “Sólo podrán establecerse prestaciones personales o patrimoniales de carácter público con arreglo a la ley”.

Art 2 TRLHL (mateixa redacció des de l'any 1998) “Para la cobranza de los tributos y de las cantidades que **como ingresos de derecho público, tales como prestaciones patrimoniales de carácter público no tributarias**, precios públicos, y multas y sanciones pecuniarias, debe percibir la hacienda de las entidades locales de conformidad con lo previsto en el apartado anterior, dicha Hacienda ostentará las prerrogativas establecidas legalmente para la hacienda del Estado, y actuará, en su caso, conforme a los procedimientos administrativos correspondientes”.

REGULACIÓ (anterior a LCSP):

Artículo 108 LBRL

Contra los actos sobre aplicación y efectividad de los tributos locales, y de los restantes ingresos de Derecho Público de las entidades locales, tales como prestaciones patrimoniales de carácter público no tributarias, precios públicos, y multas y sanciones pecuniarias, se formulará el recurso de reposición específicamente previsto a tal efecto en la Ley reguladora de las Haciendas Locales. Dicho recurso tendrá carácter potestativo en los municipios a que se refiere el título X de esta ley.

Posterior a LCSP

Disposición adicional cuadragésima tercera de la Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público (LCSP).

Naturaleza jurídica de las contraprestaciones económicas por la explotación de obras públicas o la prestación de servicios públicos **en régimen de Derecho privado**

Las contraprestaciones económicas establecidas **coactivamente** que se perciban por la explotación de obras públicas o la prestación de servicios públicos, de forma directa mediante personificación privada o gestión indirecta, tendrán la condición de prestaciones patrimoniales **de carácter público** no tributario conforme a lo previsto en el artículo 31.3 de la Constitución.

En concreto, tendrán tal consideración aquellas exigidas por la explotación de obras o la prestación de servicios, en régimen de concesión, mediante sociedades de economía mixta, entidades públicas empresariales, sociedades de capital íntegramente público y demás **fórmulas de derecho privado**.

Posterior a LCSP:

Art. 20.6 TRLHL

Las contraprestaciones económicas **establecidas coactivamente** que se perciban por la prestación de los servicios públicos a que se refiere el apartado 4 de este artículo, realizada de forma directa mediante personificación privada o mediante gestión indirecta, tendrán la condición de prestaciones patrimoniales de carácter público no tributario conforme a lo previsto en el artículo 31.3 de la Constitución.

En concreto, tendrán tal consideración aquellas exigidas por la explotación de obras o la prestación de servicios, en régimen de concesión, sociedades de economía mixta, entidades públicas empresariales, sociedades de capital íntegramente público y demás fórmulas de **Derecho privado**.

Sin perjuicio de lo establecido en el artículo 103 de la Ley de Contratos del Sector Público, las contraprestaciones económicas a que se refiere este apartado, se regularán mediante **ordenanza**. Durante el procedimiento de aprobación de dicha ordenanza las entidades locales solicitarán informe preceptivo de aquellas Administraciones Públicas a las que el ordenamiento jurídico les atribuyera alguna facultad de intervención sobre las mismas.

Posterior a LCSP:

Versió original: Las exacciones parafiscales participan de la naturaleza de los tributos rigiéndose por esta ley en defecto de normativa específica.

Disposición adicional primera LGT

1. Son prestaciones patrimoniales de carácter público aquellas a las que se refiere el artículo 31.3 de la Constitución **que se exigen con carácter coactivo**.
2. Las prestaciones patrimoniales de carácter público citadas en el apartado anterior podrán tener **carácter tributario o no tributario**.

Tendrán la consideración de **tributarias** las prestaciones mencionadas en el apartado 1 que tengan la consideración de **tasas, contribuciones especiales e impuestos** a las que se refiere el artículo 2 de esta Ley.

Serán prestaciones patrimoniales de carácter público no tributario las demás prestaciones que **exigidas coactivamente** respondan a fines de interés general.

En particular, se considerarán prestaciones patrimoniales de carácter público no tributarias aquellas que teniendo tal consideración se exijan por prestación de un servicio gestionado de forma directa mediante personificación privada o mediante gestión indirecta.

En concreto, tendrán tal consideración aquellas exigidas por la explotación de obras o la prestación de servicios, en régimen de concesión o sociedades de economía mixta, entidades públicas empresariales, sociedades de capital íntegramente público y demás fórmulas de Derecho privado.

Posterior a LCSP:

Art. 2.c (sic) LTPP

Los preceptos de esta Ley no serán aplicables a:

c) [Sic] Las tarifas que abonen los usuarios por la utilización de la obra o por la prestación del servicio a los concesionarios de obras y de servicios conforme a la legislación de contratos del sector público, que son prestaciones patrimoniales de carácter público no tributarias.

CONSEQÜÈNCIES DE LES “NOVES” PPPNT:

Clasificació d'ingresos: Públics o privats. Resolución Vinculante de Dirección General de Tributos, V1758-20 de 03 de Junio de 2020 (públic). No ho comparteix part de la doctrina

- Públics: Prestacions patrimonials publiques, sancions, preus públics, subvencions...
- Prestacions patrimonials Públiques (coercitives): tributàries i no tributàries
- Exemples de PPPNT: Quotes urbanístiques, quotes APEU, PPPNT derivades de la LCSP (“noves PPPNT”)...

Regulació de les taxes sensiblement afectada y reduïda.

Ordenació “noves” PPPNT: Ordenança no fiscal

- Procediment d'aprovació:
 - Ley 39/2015 (art. 133)
 - Prèvia consulta pública
 - Informes preceptius
 - .Secretari (nou Reglament RJHN)
 - .Administració competent (Autonòmica)
- Tramitació conforme al art. 49 LBRL
- Normativa sobre transparència
- Entrada en vigor. Diferència amb ordenances fiscals (art 70 LBRL). 15 dies des de publicació

PROBLEMÀTICA:

Absència de regulació:

-Vulneració del principi de reserva llei.

PPPNT autonòmiques i estatals

Ordenança: Art 10 LGP remet a LGT. Certes figures exigeixen reserva de llei: Beneficis fiscals, substitut del contribuent, responsables, límits quantitius, informe tècnic econòmic...

-Ingrés públic o privat. Opinions (segons ens gestor?). “Tertium genus” entre el tribut i el preu privat. **Resolución Vinculante de Dirección General de Tributos, V1758-20 de 03 de Junio de 2020** (públic)

- PPPNT “noves” i “velles”. Millor PPPNT contractuals

- Qui cobra? Resolució DGT V1758-20 de 30-6-2020. Caràcter instrumental

PROBLEMÀTICA:

IVA

Recaptació (ingrés públic?. IVA (STSJ Andalusia 687/2007 de 30 d'abril. Art. 10 LGP. Altres exemples: quotes urbanístiques, quotes APEU –Llei 15/2020 de 22 de desembre-...)

Recursos i reclamacions (ingrés públic?)

PROBLEMÀTICA:

1. AYUNTAMIENTO QUE GESTIONA DIRECTAMENTE (en nombre propio) un servicio de recepción obligatoria (recogida de residuos, p. ej.), liquidando una tasa... NO SUJECCIÓN A IVA, al tener naturaleza tributaria la contraprestación exigida (Art. 7 LIVA)
2. Si la ejecución material de la recogida y eliminación de residuos la lleva a cabo una entidad que tenga la condición de medio propio del Ayuntamiento... NO SUJECCIÓN AL IVA, nuevo apartado C) del art. 7.8º LIVA.
3. Si la ejecución material la lleva a cabo un ente, organismo o entidad del sector público dependiente del Ayuntamiento o de otras Administraciones Públicas que ostenta la titularidad íntegra de los mismos... NO SUJECCIÓN AL IVA (nuevo apartado D) del art. 7.8º LIVA.

NOTA COMÚN: al no estar sujeto a IVA, el IVA soportado por el Ayuntamiento, por la entidad/ente/organismo del sector público, NO SERÁ DEDUCIBLE.

PROBLEMÀTICA:

4. Si el Ayuntamiento utiliza los servicios de un contratista (contrato de servicios) para la prestación del servicio, el contratista actúa en nombre del Ayuntamiento si bien el servicio se presta por el Ayuntamiento, cobrando una tasa. El contratista facturará con IVA al Ayuntamiento (pudiéndose deducir el IVA soportado). El Ayuntamiento cobrará una TASA SIN IVA al usuario (sin deducción del IVA soportado).
5. Si el Ayuntamiento decide gestionar el servicio mediante una sociedad mercantil, que actúa en nombre propio (la sociedad)... SUJECION AL IVA (la contraprestación es una PPPNT). Posibilidad de deducirse el IVA soportado.
6. Si la gestión del servicio se lleva a cabo por un concesionario que actúa en nombre propio y asume el riesgo operacional... SUJECION AL IVA (la contraprestación es una PPPNT). Posibilidad de deducirse el IVA soportado.
7. Si el Ayuntamiento presta un servicio de recepción voluntaria y en el municipio existe concurrencia con el sector privado... SUJECION AL IVA (la contraprestación es un precio público)

Vocabulari no fiscal

- Fet imposable = Pressupost de fet
- Subjectes passius = Obligats al pagament
- Base imposable = Base de la prestació
- Bonificacions = Beneficis
- Període impositiu = Període de pagament
- Quota tributària = Tarifas

RESUM

ÉS COACTIU EL SERVEI?

SÍ

Gestió directa

Taxa (PPP tributaria)

Gestió indirecta
o directa (P Privada)

PPP no tributaria

NO

Gestió directa

Preu Públic

Gestió indirecta
o directa (P Privada)

Preu Privat

X Seminari *Ramon Massaguer* d'actualització jurídica i dret local

Diputació de Girona

1822-2022

Presentació de la guia en relació a l'expedient d'aprovació de l'ordenança del servei de cementiri

Dr. Albert Navarro García

Professor Agregat de Dret Financer i Tributari

 Universitat de Girona
Departament de Dret Públic

Girona, 27 de maig de 2022

GUIA PER ELABORAR L'ORDENANÇA FISCAL DEL SERVEI DE CEMENTIRI

Índex

Introducció	4
Presentació	4
Què és la GUIA per elaborar l'ordenança fiscal del servei de cementiri?	5
Quin és el procediment d'imposició i ordenació dels tributs locals?	6
Cal tenir aprovat un reglament del servei de cementiri o amb l'ordenança fiscal és suficient?	7
Com s'ha d'utilitzar, aquesta Guia?	8
Model d'ordenança fiscal reguladora de les taxes per a la prestació del servei de cementiri	10
Contingut de l'ordenança	10
Preàmbul	11
Article 1. Naturalesa, objecte i d'aplicació	13
Article 2. Fet imposable	13
Article 3. Obligació de contribuir	14
Article 4. Subjectes passius	14
Article 5. Responsables	15
Article 6. Exempcions	15
Article 7. Base imposable	16
Article 8. Quota tributària	16
Article 9. Bonificacions	19
Article 10. Meritació i període impositiu	21
Article 11. Règim de declaració i d'ingrés	22
Article 12. Infraccions i sancions	23
Disposició derogatòria	23
Disposició final primera	23
Disposició final segona	23
Procediment d'aprovació de l'ordenança fiscal	24
3.1 Planificació normativa	24
3.2 Consulta pública prèvia	25
3.3 Inici de l'expedient	26
3.3.1. L'informe tecnicoeconòmic	27
3.4. Aprovació de l'ordenança fiscal	29
3.4.1. Dictamen de la comissió informativa (si s'escau)	29
3.4.2 Proposta d'aprovació inicial pel Ple, informació pública i aprovació definitiva	30
3.5. Publicació i entrada en vigor	31
3.6. Avaluació normativa	31
Model d'ordenança municipal reguladora de prestacions patrimonials no tributàries per a la prestació dels serveis de cementiri	32
La modificació de l'ordenança	33
Referències bibliogràfiques i legislació	34

Models disponibles

1. Aprovació del pla anual normatiu (Ple)

2. Consulta pública prèvia

- 2.1. a. Informe favorable sobre l'oportunitat de la consulta
- 2.1. b. Informe desfavorable sobre l'oportunitat de la consulta
- 2.2. Decret o resolució d'alcaldia
- 2.3. Fitxa informativa de la consulta pública prèvia
- 2.4. Memòria de la consulta pública prèvia

3. Inici de l'expedient

- 3.1. Decret o resolució d'alcaldia
- 3.2. Informe del secretari-interventor
- 3.3. Informe tecnicoeconòmic
- 3.4. Ordenança fiscal reguladora de les taxes per la prestació del servei de cementiri

4. Aprovació inicial

- 4.1. Dictamen de la comissió informativa
- 4.2. Certificat de l'aprovació inicial
- 4.3. Anunci de l'aprovació inicial
- 4.4. Certificat del resultat de la informació pública i dels tràmits d'audiència
- 4.5. Informe o dictamen de valoració de les al·legacions

5. Publicació definitiva

- 5. a. Anunci de publicació definitiva (sense al·legacions)
- 5. b. Anunci de publicació definitiva (amb al·legacions)

6. Informe públic d'avaluació normativa

7. Ordenança municipal reguladora de prestacions patrimonials no tributàries per a la prestació del servei de cementiri

Qüestions prèvies:

○ **El Reglament del servei de cementiri**

- **El servei de cementiris i les activitats funeràries** són competència pròpia dels ajuntaments i **són serveis de prestació obligatòria** per a tots els municipis (arts. 25 i 26 LBRL).
- Donat que es tracta d'un servei de prestació obligatòria i amb la finalitat de garantir la seguretat jurídica dels ciutadans i ciutadanes és molt recomanable que l'entitat local hagi aprovat el **Reglament del servei de cementiri**.
- Possibilitat de tramitació paral·lela del Reglament del servei de cementiri i de l'Ordenança Fiscal reguladora de les taxes per la prestació dels serveis de cementiri.
 - *El Servei d'Assistència i Cooperació als Municipis de la Diputació de Girona ha redactat un model de reglament.*

Qüestions prèvies: les taxes locals

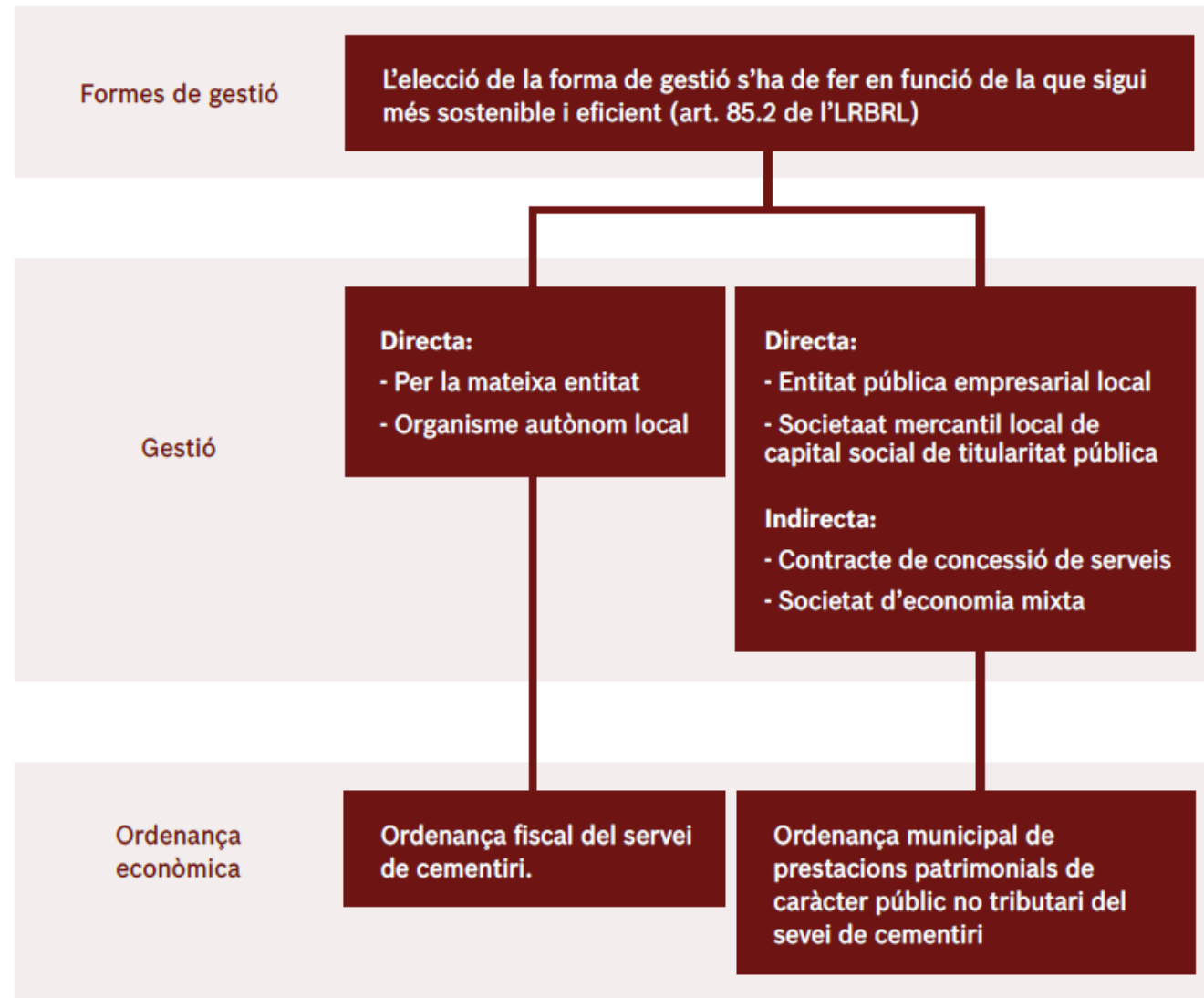
- Art. 20.4 TRLHL: Les entitats locals podran establir taxes per qualsevol supòsit de prestació de serveis o de realització d'activitats administratives de competència local i en particular per les que s'estableixen en aquest mateix article.
- En concret, justifica la legalitat de l'exacció de les taxes del servei de cementiri, la lletra p) de l'article esmentat:

Cementiris locals, conducció de cadàvers i d'altres serveis fúnebres de caràcter local.

- **Límit: Principi d'equivalència de costos**
 - L'art. 24.2 TRLRHL l'import de les taxes per la prestació d'un servei o per la realització d'una activitat administrativa no podrà excedir, en el seu conjunt, del cost real o previsible del servei o activitat de que es tracti o, en el seu defecte, del valor de la prestació rebuda.
 - La seva quantia i els altres elements del tribut han de ser establerts tenint en compte el cost provocat i s'ha d'atendre igualment a la capacitat econòmica dels obligats al pagament amb la finalitat de concedir bonificacions o exempcions (arts. 7 i 8 LTPP).

Qüestions prèvies: les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries

- La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, va modificar la LGT (DA 1^a), el TRLRHL (art. 20.6) i la LTPP (art. 2.c).
 - Art. 20.6 TRLRHL: *“Les contraprestacions econòmiques establertes coactivament que es percebin per la prestació dels serveis públics a què es refereix l'apartat 4 d'aquest article, realitzada de manera directa mitjançant personificació privada o mitjançant gestió indirecta, tindran la condició de prestacions patrimonials de caràcter públic no tributari conforme al que es preveu en l'article 31.3 de la Constitució. En concret, tindran tal consideració aquelles exigides per l'explotació d'obres o la prestació de serveis, en règim de concessió, societats d'economia mixta, entitats públiques empresarials, societats de capital íntegrament públic i altres fórmules de Dret privat”.*
- No tenen la consideració de tributs i per tant, no s'han de regular mitjançant ordenança fiscal sinó per *ordenança general*.
- Art. 285.2 LCSP: Els plecs de clàusules administratives han de fixar les condicions de prestació del servei i s'han de fixar les tarifes que han d'abonar els usuaris i els procediments per a la seva revisió, així com el cànon o participació que s'ha de satisfer a l'Administració.

L'ORDENANÇA FISCAL REGULADORA DE LES TAXES PER A LA PRESTACIÓ DEL SERVEI DE CEMENTIRI

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

CONTINGUT MÍNIM:

- La determinació del fet imposable, subjecte passiu, responsables, exempcions, reduccions i bonificacions, base imposable i liquidable, tipus de gravamen o quota tributària, període impositiu i meritació.
- Els règims de declaració i d'ingrés.
- Les dates d'aprovació i inici de la seva aplicació.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.1. Preàmbul

A l'inici de l'ordenança convé incloure un apartat introductori o preàmbul que, tot i no tenir valor normatiu, serveix per exposar (*sic.*):

- Compromisos i objectius
- Contextualitzar el document en la realitat local
- Esmentar el marc normatiu
- Remarcar els elements clau de la norma
- Exposar el debat que s'ha generat en el procés de redacció.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.2. Fet imposable

Constitueix el fet imposable de la taxa la prestació de serveis públics o la realització d'activitats administratives de competència municipal en el cementiri municipal i la utilització d'instal·lacions i béns municipals destinats a aquesta finalitat, especificats en les tarifes contingudes a l'Ordenança.

En el model us proposem 3 tipus de fets impossibles, que cal que adapteu si s'escau:

Fets impossibles:

I	Prestació serveis públics
<i>EXEMPLE: Manteniment del cementiri</i>
II	Realització d'activitats administratives de competència municipal
<i>EXEMPLE: Expedició duplicat de títols de drets funeraris</i>
III	Utilització d'instal·lacions i béns municipals
<i>EXEMPLE: Concessió de drets funeraris</i>

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.3. Obligació de contribuir

- Amb caràcter general l'obligació de contribuir neix en concedir-se, prorrogar-se, transmetre's o modificar-se el dret funerari, i en lliurar-se els títols o autoritzar-se la prestació del servei.
- Per a les taxes de conservació i manteniment del cementiri, l'obligació de contribuir es fonamenta en la titularitat o tinença del dret funerari.
- Cal diferenciar:
 - Taxes de serveis o activitats pregats (concessió de drets funeraris, autoritzacions d'inhumació, etc.)
 - Taxes de conservació i manteniment que tenen venciment periòdic.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.4. Subjectes passius

- Són subjectes passius de les taxes les persones adquirents de drets funeraris, les persones que sol·licitin o resultin beneficiades o afectades pels serveis de cementiris que constitueixen el fet imposable de la taxa i, en el seu cas, els titulars de la autorització concedida.
 - Els obligats tributaris que no resideixin a Espanya poden designar un representant amb domicili en territori espanyol.
- Responsables

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.5. Exempcions

- En matèria de taxes és d'aplicació el *principi de capacitat econòmica*, i per tant, es poden introduir exempcions i bonificacions.
- Cal que la persona interessada (subjecte passiu) ho sol·liciti (caràcter pregat).
 - En ser potestatives, es poden mantenir, eliminar o modificar les que es proposen al model.
- És important que les exempcions i les bonificacions que s'estableixin es basin en principis exigibles a la gestió pública (universalitat, capacitat econòmica, etc.) i, sobretot, que no suposin una discriminació o benefici per a determinats col·lectius o persones. En qualsevol cas, caldrà justificar-les a l'informe economicofinancer que contingui l'expedient d'aprovació o de modificació.
- Exemples:
 - Les inhumacions en les sepultures de beneficència, d'acord amb l'article 23 del Reglament del servei de cementiri, i les que ordeni l'autoritat judicial.
 - Les exhumacions ordenades per l'autoritat judicial.
 - El trasllat de restes cadavèriques ordenat per l'Ajuntament amb motiu de la restauració o de reformes de la sepultura, de forma temporal.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.6. Base imposable i quota tributària

Primer. Concessió del dret funerari.⁵

Tipus de sepultura	Durada dels drets funeraris	Quota tributària
[enumereu tots els tipus d'unitats d'enterrament que hi hagi al cementiri: tombes, panteons, etc.]	[indiqueu les diverses opcions de durada dels drets funeraris concedits, si s'escau]	[indiqueu la quota que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Nínxol	50 anys 5 anys	
Columbari		

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.6. Base imposable i quota tributària

Segon. Conservació i manteniment anual de sepultures.

Tipus de sepultura	Quota tributària
[enumereu tots tots els tipus d'unitats d'enterrament que hi hagi al cementiri: tombes, panteons, etc.]	[indiqueu la que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Nínxol	
Columbari	

Tercer. Treballs d'execució funerària.

Activitat funerària	Quota tributària
[enumereu els diferents treballs d'execució funerària que presti l'Ajuntament]	[indiqueu la que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Inhumació	
Exhumació	
Trasllats	
Reducció de restes cadavèriques	

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.6. Base imposable i quota tributària

Quart. Capella ardent, sala de cerimònies i dipòsits.

Drets d'ús	Quota tributària
[enumereu les opcions d'ús dels equipaments del cementiri]	[indiqueu la que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Per la utilització de la capella ardent o la sala de cerimònies	
Pel dipòsit d'un cadàver per cada dia o fracció en càmera dipòsit	

Cinquè. Obres de construcció, reparació o reformes.

Treballs de reforma i ornamentació	Quota tributària
[enumereu les obres de construcció, reparació o reforma de les unitats d'enterrament]	[indiqueu la que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Col·locació de làpides	

Sisè. Gestió i documentació.

Tràmits administratius	Quota tributària
[enumereu els tràmits administratius que meriten obligacions tributàries]	[indiqueu la que correspongui d'acord amb l'informe tecnicoeconòmic]
Autoritzacions d'inhumació i exhumació	
Expedició de títol funerari	
Duplicat de títol funerari	
Canvi de titular de dret funerari	
Renovació de la concessió de dret funerari	

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.7. Bonificacions

- Les bonificacions aplicades a la quota tributària són opcionals, i sempre s'han de basar en el principi de capacitat econòmica dels obligats tributaris, el qual no sempre és fàcil de determinar.
- Al model, es proposa aplicar una bonificació d'un percentatge a determinar per l'ajuntament de determinades quotes tributàries (epígrafs), que també cal definir, i sempre que hi concorrin determinades circumstàncies objectives, com ara poca capacitat econòmica i absència d'una assegurança privada que cobreixi el cost.
 - *S'estableix una bonificació del [percentatge] % sobre les quotes que recullen els epígrafs [núm. dels epígrafs] de l'article anterior, sempre que concorrin les circumstàncies següents: [condicions que s'han de complir per tenir accés a la bonificació i la manera d'acreditar-les]. L'aplicació d'aquesta reducció o reduccions té caràcter pregat; per això s'ha de sol·licitar juntament amb el servei, activitat o petició d'utilització, i s'ha de presentar la documentació requerida.*

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.8. Meritació i període impositiu

- La tarifa relacionada amb la conservació i manteniment de sepultures es meritara l'1 de gener de cada any i el període impositiu comprendrà l'any natural.
- La resta de tarifes es meritaran en el moment de presentar la corresponent sol·licitud i l'obligació de contribuir neix en concedir-se, prorrogar-se, transmetre's o modificar-se el dret funerari i en expedir-se els títols o quan s'iniciï la realització dels serveis subjectes a gravamen.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.9. Règim de declaració i d'ingrés

- Tret de les taxes de conservació i manteniment de sepultures de venciment periòdic, que es liquiden per padró, cada servei és objecte de liquidació individual i autònoma per part dels subjectes passius, la qual es notifica, una vegada concedit, autoritzat o prestat el servei, per fer l'ingrés directament a la tresoreria en la forma i els terminis que assenyala *[l'Ordenança fiscal general (...)]* o bé la *Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària*.

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

1.10. Infraccions i sancions

En tot allò relatiu a la qualificació d'infraccions tributàries i a les sancions que els corresponguin en cada cas, cal ajustar-se al que disposa *[l'Ordenança fiscal general (...) o bé la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.]*

1. CONTINGUT DE L'ORDENANÇA

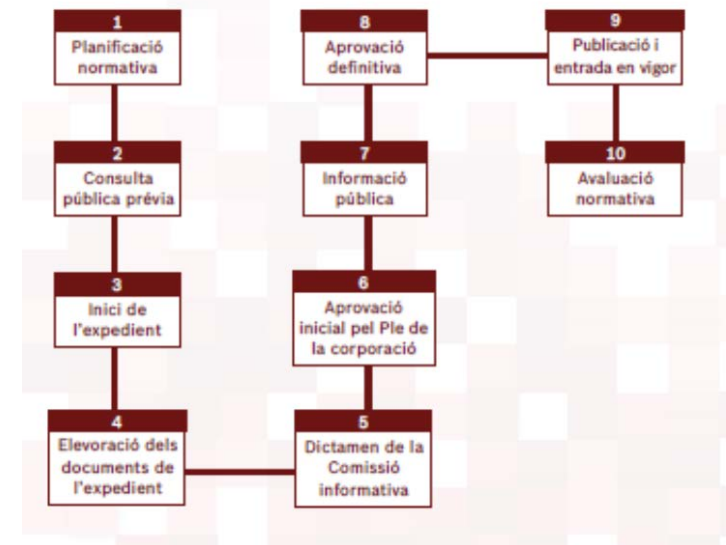
1.11. Disposicions

- Disposició derogatòria
 - Només s'ha d'incloure en cas que hi hagi una ordenança fiscal prèvia, que quedarà derogada mitjançant l'aprovació de la darrera.
- Disposició final primera
 - S'ha d'adaptar el contingut en cas que l'ajuntament tingui ordenança fiscal general; en cas que no en tingui, s'aplicarà de forma supletòria la normativa tributària i, en tot cas, les disposicions que es dictin per aplicar-la.
- Disposició final segona
 - [Aprovació i entrada en vigor](#)

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

● Procediment d'aprovació de les ordenances fiscals

1. Planificació normativa
2. Consulta pública i participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració d'OF
3. Inici de l'expedient
4. Elaboració dels documents de l'expedient (OF i informe tècnic-econòmic)
5. Dictamen de la Comissió Informativa
6. Aprovació inicial pel Ple de la Corporació
7. Informació pública
8. Aprovació definitiva
9. Publicació i entrada en vigor
10. Avaluació normativa

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

Títol VI de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPACAP)

- ✓ Principi de bona regulació
- ✓ Principi de necessitat
- ✓ Principi d'eficàcia
- ✓ Principi de proporcionalitat
- ✓ Principi de seguretat jurídica
- ✓ Principi d'eficiència
- ✓ Principi de transparència
- ✓ Principi de participació dels ciutadans i ciutadanes

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.1. Planificació normativa (Art. 132 LPACAP)

- ✓ Les Administracions Públiques, també els Ajuntaments, anualment han d'aprovar un **PLA NORMATIU** que contingui les iniciatives legals o reglamentàries, que s'aprovaran l'any següent.
 - Noves iniciatives, modificacions i derogacions d'ordenances fiscals o reglaments municipals
- ✓ Publicació al Portal de Transparència de l'entitat local.

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.2. Consulta pública i participació dels ciutadans i ciutadanes en el procediment d'elaboració de les Ordenances Fiscals (Art. 133 LPACAP)

- ✓ Amb **caràcter previ** a l'elaboració del projecte d'OF
- ✓ Demanar l'**opinió** i recollir **aportacions** dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma
- ✓ L'Ajuntament ha de posar a disposició dels potencials destinataris de la norma tots els documents necessaris per a poder pronunciar-se sobre la iniciativa
- ✓ **Publicació:** Únic espai web dins la pàgina web de l'Ajuntament
- ✓ **Termini:** 20 dies hàbils de consulta pública
- ✓ En cas que es realitzi una consulta pública prèvia, s'han de fer públics l'avaluació preliminar, les aportacions rebudes i el document de valoració d'aquestes

(art. 42.2.a) del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública).

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.3. Inici de l'expedient (I)

- a) L'Alcalde ordena que s'elabori el projecte d'imposició de l'ordenança fiscal i demana la redacció dels informes jurídics i econòmics precisos per a la imposició referida.
- b) Informe del Secretari-Interventor sobre l'adequació i la tramitació de l'expedient d'ordenança fiscal.
- c) Elaboració del text de l'ordenança
- d) Elaboració de l'informe tècnic-econòmic

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.3. Inici de l'expedient: l'informe tecnicoeconòmic (II)

- Per justificar la quantia de les taxes proposades és preceptiu l'elaboració d'un informe tecnicoeconòmic en el que es posi de manifest la previsible cobertura del cost en el supòsit de prestació del servei o realització de l'activitat.
- Els acords d'establiment de taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic, o per finançar totalment o parcialment els serveis, s'han d'adoptar a la vista d'informes tecnicoeconòmics en què es posi de manifest el valor de mercat o la previsible cobertura del cost d'aquells, respectivament.
- Fonamentació: necessitat de justificar el grau de cobertura financera del servei i està destinat a evitar l'arbitrarietat i serveix d'instrument de control de les actuacions dels poders públics.
- **La manca o defectes greus en aquest informe provoquen la nul·litat de ple dret de l'ordenança fiscal reguladora.**
- L'informe és necessari tant per la primera aprovació de les taxes com per la modificació i/o revisió posterior de les mateixes.

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.3. Inici de l'expedient: l'informe tecnicoeconòmic (II)

- Prèviament a la redacció de l'informe és imprescindible obtenir totes les dades relatives al servei de cementiri; per això és recomanable treballar amb el personal administratiu, tècnic operatiu del cementiri i amb els responsables polítics per tal de conèixer:
 - L'abast del servei de cementiri: llista de tots els serveis i activitats que es presten als ciutadans, i que haurien d'estar inclosos al reglament de cementiri.
 - Els costos dels serveis i activitats. Caldrà conèixer tots els costos (directes i indirectes) associats a cada servei i activitat del cementiri. Per a cada servei o activitat cal determinar els costos associats a partir de les despeses històriques (aquesta informació es pot extreure de la darrera liquidació del pressupost) o també de les despeses previstes no realitzades amb anterioritat. Si hi ha un pla de manteniment del cementiri serà molt més senzill obtenir les dades, atès que ja estaran quantificades. També, si s'escau, l'amortització de l'immobilitzat (Reglament de l'Impost sobre Societats).
 - El nombre de serveis prestats o activitats realitzades, per tal d'estimar els ingressos previstos.

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.3. Inici de l'expedient: l'informe tecnicoeconòmic (II)

- Donada la finalitat de l'informe, és a dir, la justificació de les quotes a aplicar, es complica computar costos reals, sinó que es consignaran *costos previsibles*, ja que es calculen de forma preventiva, partint de costos històrics, tenint en compte que conjuntament amb els costos fixos poden existir costos variables que depenen del volum de l'activitat.
- Aquest cost previsible es pot extreure del Pressupost de despeses i de la seva liquidació de l'exercici anterior, dels imports directes o indirectament destinats al servei, així com l'augment previsible per a l'any actual (cal tenir en compte, entre d'altres factors, l'IPC o l'increment de de les despeses de personal establert en el Pressupostos de l'Estat o d'altres normes).

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.4. Aprovació de l'ordenança fiscal: dictamen de la comissió informativa (I)

- Dictamen *preceptiu i no vinculant* de la Comissió Informativa en els municipis de més de 5.000 habitants, i en els de menys en què així ho disposi el seu reglament orgànic o així ho acordi el Ple de Corporació (art. 20.1.c) LBRL).
 - Tots els grups polítics integrants de la corporació tindran dret a participar en aquests òrgans, mitjançant la presència de regidors que hi pertanyin en proporció al nombre regidors que tinguin al Ple.
- Objecte: estudi, informe o consulta dels assumptes que han de ser sotmesos a la decisió de Ple, com ara la tramitació de l'expedient d'ordenança fiscal

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.4. Aprovació de l'ordenança fiscal: proposta d'aprovació inicial pel Ple, informació pública i aprovació definitiva (II)

- L'art. 49 LBRL estableix que les ordenances locals s'han d'aprovar inicialment pel Ple, per després informar-les de manera pública i donar *audiència als interessats*.
- L'art. 17 TRLRHL disposa que els acords provisionals adoptats per les entitats locals per a l'establiment, supressió i ordenació de taxes, així com l'aprovació i modificació de les ordenances fiscals corresponents, s'han d'exposar durant 30 dies, com a mínim, per tal que els interessats puguin examinar l'expedient i presentar les reclamacions que estimin oportunes.
- Per donar publicitat a aquest *procediment d'informació pública*, l'entitat local ha de publicar un extracte d'aquesta aprovació inicial duta a terme pel Ple en el BOP, en el Taulell d'anuncis de l'Ajuntament (físic o en seu electrònica) i, si es tracta de municipis amb una població superior a 10.000 habitants, s'ha de publicar també en un dels diaris de major difusió de la província.
- Certificat del Secretari sobre el resultat de l'exposició pública: si durant el termini no es presenta cap reclamació, l'aprovació provisional esdevé a definitiva.

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.5. Publicació i entrada en vigor

- Una vegada aprovada de manera definitiva l'ordenança fiscal, s'ha de publicar íntegrament en el Butlletí oficial de la província de Girona, ja que, d'acord amb l'article 49 de la LRBRL, no pot entrar en vigor fins que hagi estat publicada. Les ordenances fiscals solen entrar en vigor el primer dia de l'exercici (l'1 de gener) per fer coincidir el període impositiu amb l'any natural.
- Com a norma general, les ordenances fiscals es publiquen conjuntament; és a dir, cada exercici es publiquen de manera íntegra les ordenances reguladores del tributs locals.
 - En aquest sentit, si hi hagut modificacions, per exemple, en relació amb les tarifes de les taxes per a la prestació dels serveis de cementiri, es recomana, per garantir la seguretat jurídica dels ciutadans, publicar novament el text íntegre de l'ordenança fiscal i no únicament la modificació concreta.

2. EL PROCEDIMENT D'IMPOSICIÓ I ORDENACIÓ DE TRIBUTS LOCALS

2.6. Avaluació normativa

- L'art. 130 LPACAP estableix, amb l'objectiu de garantir el compliment dels *principis de bona regulació*, que les Administracions Públiques han de revisar periòdicament la seva normativa vigent amb la finalitat de comprovar si les mesures adoptades han aconseguit els objectius previstos i si es troba justificat i correctament quantificat el cost i les càrregues imposades en elles.
- El resultat d'aquesta avaluació s'ha de plasmar en un informe que s'ha de fer públic, normalment al portal de transparència de l'Ajuntament.

3. Ordenança municipal regulada de les prestacions patrimonials de caràcter públic no tributàries per a la prestació del servei de cementiri

- En els casos en què que el servei de cementiri es *gestioni de forma indirecta* mitjançant qualsevol de les formes que preveu la normativa, la regulació econòmica no es farà mitjançant una ordenança fiscal de taxes, sinó mitjançant una ordenança municipal de prestacions patrimonials no tributàries.
- La tramitació dels expedients és idèntica, però s'ha d'adequar la nomenclatura a cada model:

Ordenança fiscal	Ordenança municipal
Taxes	Prestacions patrimonials no tributàries
Fet imposable	Pressupost de fet
Subjectes passius	Obligats al pagament
Base imposable	Base de la prestació
Quota tributària	Tarifes
Bonificacions	Beneficis
Període impositiu	Període de pagament

Gràcies per la vostra atenció!!

Per qualsevol dubte, em podeu escriure a:

alberto.navarro@udg.edu

Diputació de Girona
Àrea d'Hisenda, Administració,
Promoció Econòmica i Cooperació Local
Assistència i Cooperació als Municipis

Servei d'Assistència als Municipis
per a la Gestió de Cementiris
i Serveis Funeraris

Universitat de Girona
Departament de Dret Públic

X Seminari
Ramon Massaguer
d'actualització jurídica
i dret local

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Diputació de Girona

1822-2022

Segona sessió: «Ordenances fiscals, tramitació. Diferenciació de les prestacions patrimonials de caràcter públic»

EXEMPLES relacionats amb el càlcul de costos i l'informe tecnicoeconòmic

Roser Malagelada Moner

Tècnica del Servei d'Assistència i Cooperació
als Municipis de la Diputació de Girona

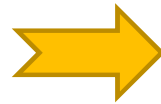
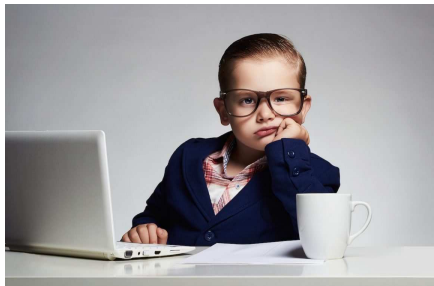
Girona, 27 de maig de 2022

CAS PRÀCTIC

ENUNCIAT: Suposem un cementiri que només disposa de nínxols (100 unitats) i l'ajuntament presta 2 serveis: el manteniment del recinte i la concessió de drets funeraris sobre nínxols. Pel que fa a les activitats administratives, només es realitzen expedicions de títols de drets funeraris.

L'equip de govern ha decidit iniciar l'expedient d'aprovació de l'ordenança fiscal del servei de cementiri i ens han encarregat elaborar l'informe tecnicoeconòmic o memòria economicofinancera que acompanyarà el projecte d'imposició de l'ordenança fiscal.

Art. 25 TRLRHL: obligatorietat de l'informe tecnicoeconòmic en els acords d'establiment de taxes... que ha de posar de manifest el valor de mercat o la previsible cobertura del cost dels serveis.

Art. 24 TRLRHL: l'import de les taxes no podrà excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible del servei o activitat de què es tracti o del valor de la prestació rebuda

TAXES ≤ COST

1. Recollida d'informació

2. Càlcul dels costos

3. Proposta taxes

1. Recollida d'informació

1.a) Quines activitats i serveis engloba el servei de cementiri?

Abast del servei

EN GENERAL

S'entén que els serveis funeraris finalitzen en el moment del lliurament del fèretre o de la urna al personal encarregat del cementiri municipal, a partir d'aquí s'iniciaria el servei de cementiri, però no sempre és així:

- La jurisprudència estableix que el servei públic essencial de cementiri ha d'englobar la **regulació, construcció, gestió, cura i manteniment de les dependències i instal·lacions** i donat que no trobem a la normativa sectorial una definició del seu abast concret caldrà remetre'ns a la **normativa local de cada municipi**.
- A Catalunya l'article 4.1 de la Llei 2/1997, de serveis funeraris, estableix que l'activitat dels serveis funeraris comprèn el transport del cadàver i la gestió dels tràmits administratius preceptius per a tot el procés fins a l'enterrament o la incineració.

Us recomanem la lectura del [butlletí informatiu número 8 relatiu a "Els serveis funeraris i els drets dels usuaris"](#) per aclarir conceptes i ampliar la informació en aquest àmbit.

EN EL CAS PRÀCTIC

L'abast ha d'estar definit al **Reglament del servei de cementiri**. Si no en tenim, [a l'espera d'aprovar-ne un](#), el podem determinar a l'ordenança:

Article 2. Fet imposable

El fet imposable de la taxa el constitueixen la prestació de serveis públics o la realització d'activitats administratives de competència municipal en el cementiri municipal i la utilització d'instal·lacions i béns municipals destinats a aquesta finalitat, especificats en les tarifes que conté l'article 8 d'aquesta Ordenança, en concret:

- La disponibilitat, cura, neteja, manteniment, conservació i condicionament del cementiri.
- L'atorgament de concessions temporals de drets funeraris sobre sepultures.
- L'expedició de títols de drets funeraris.

En l'exemple proposat, les tasques d'execució funerària (consistents en les inhumacions i les exhumacions que es practiquin) no estan incloses en el servei de cementiri que presta l'ajuntament, per tant seran les empreses de serveis funeraris contractades per les famílies les encarregades d'assumir aquestes funcions.

1. Recollida d'informació

1. Recollida d'informació

1.b) Recollida d'informació i dades relatives al servei de cementiri (I).

Quins recursos utilitzem?	Quina quantitat es necessita?	Quin és el seu cost ?
		

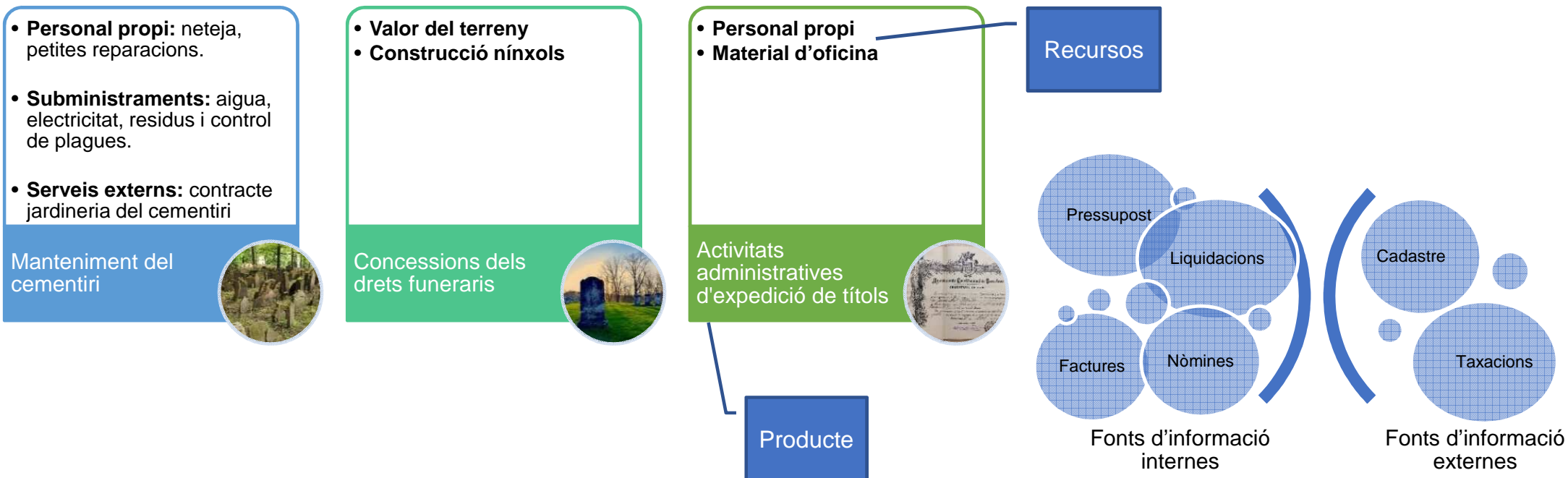
MÈTODE

Escandall de costos simple:
càlcul de l'import dels consums
necessaris (productes i serveis
utilitzats) per prestar el servei.

1. Recollida d'informació

1. Recollida d'informació

1.b) Recollida d'informació i dades relatives al servei de cementiri (II).

2. Càlcul dels costos

Costos totals = Costos directes + Costos indirectes

2.a) Costos directes anuals (I)

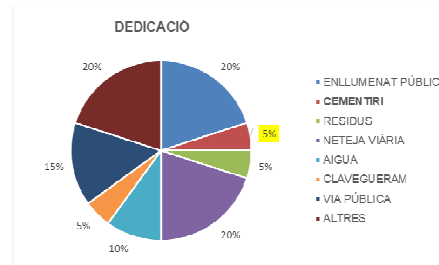
Manteniment del cementiri

Producte

Personal propi encarregat de la neteja i de petites reparacions del cementiri.

Cost salarial anual = 25.712,60 € (salari + seguretat social)

Recurs

El cost directe anual del personal propi que s'ocupa del manteniment del cementiri és de $25.712,60 \text{ €} \times 5\% = 1.285,63 \text{ €}$

Subministraments: aigua, electricitat, residus i control de plagues.

D'acord amb la comptabilitat, les despeses de l'any anterior per aquest concepte van ascendir a **580,37 €**

Recurs

Serveis externs: contracte jardineria del cementiri amb un cost anual de **2.904,00 €**

Recurs

COSTOS DIRECTES ANUALS DEL MANTENIMENT DEL CEMENTIRI: 1.285,63 € + 580,37 € + 2.904,00 € = 4.770,00 €

Per ampliar coneixement:
[Tipologies de costos](#)

2. Càlcul dels costos

2.a) Costos directes anuals (II)

Concessions dels drets funeraris

Valor del terreny

Imaginem, en l'exemple, que els 100 nínxols ocupen una superfície construïda de 200 m² i el preu a valor de mercat del sòl és de 63,50 €/m², d'acord amb una taxació recent que hem fet.

200 m² x 63,50 €/m² = 12.700,00 € / 100 nínxols =

127 € Valor estimat del terreny de cada nínxol.

Construcció nínxols

PEC del projecte de construcció del bloc de 100

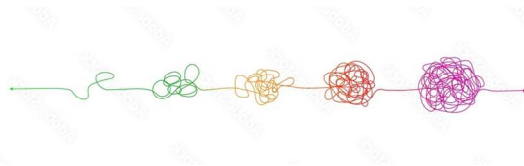
nínxols = 159.800 €

Valor construcció de cada nínxols = 159.800 € / 100 nínxols = **1.598 €**

VALOR DE MERCAT DE CADA NÍNXOL: 127 € + 1.598 € = 1.725 €

ALTRES
CRITERIS:
Valor cadastral

Més complexitat: amortització immobilitat (-), inversió i millora (+), vida útil, etc.

2. Càlcul dels costos

2.a) Costos directes anuals (III)

Activitats administratives d'expedició de títols de drets funeraris

Personal propi

Cost salarial anual = 25.710 €
(salari + seguretat social)

Jornada anual de 1.800 hores

$$25.710 \text{ €} / 1.800 \text{ hores} = 14,28 \text{ €/hora}$$

S'ha estimat que les activitats administratives d'expedició de cada títol de drets funeraris representen una dedicació de 2 hores

Cost directe unitari del personal = 2 hores x 14,28 €/hora = **28,56 €**

Material d'oficina (1,27 €)

Paper → 1,20 € (despesa unitària dels títols personalitzats que comprem a una empresa especialitzada)

Impressió → 0,07 € (estimació cost unitari: 8,85 € cartutx / 125 impressiões)

COSTOS DIRECTES UNITARIS DE LES TASQUES ADMINISTRATIVES: 28,56 € + 1,27 € = 29,83 €

2. Càlcul dels costos

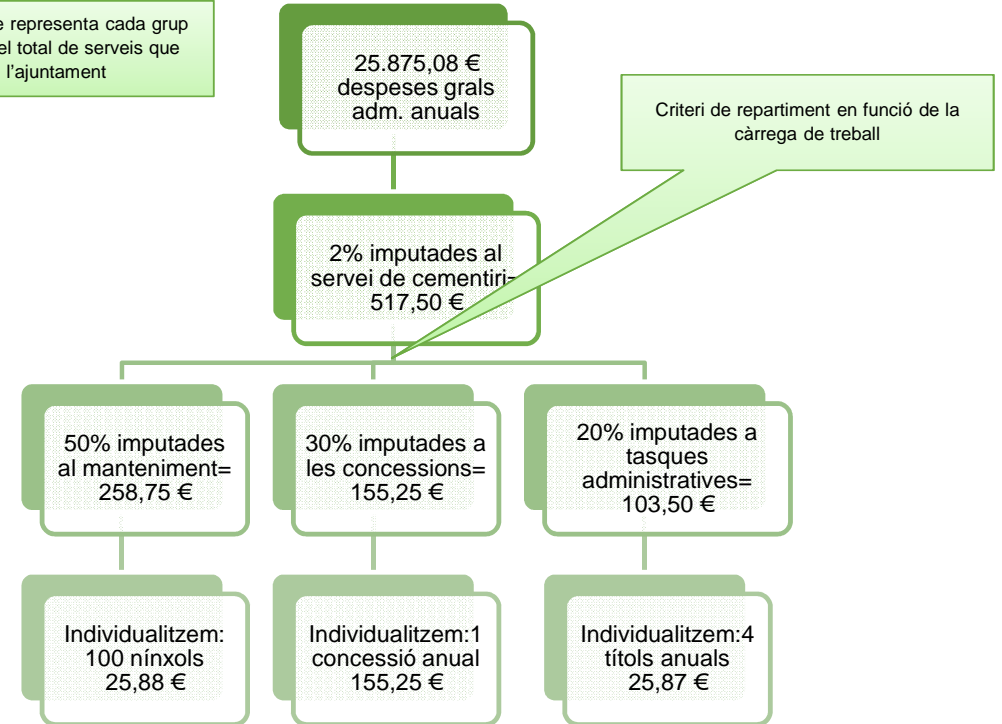
2.b) Costos indirectes: Serveis de caràcter general

Despeses generals d'administració anuals = 25.875,08 € (comptabilitat)

PRESSUPOST DE DESPESES PER PROGRAMA

Codi	Descripció	Import	Imputació:
153	Vies Públiques	10.000,00 €	2 %
160	Clavegueram	6.000,00 €	1 %
161	Abastament domiciliari d'aigua potable	46.000,00 €	10 %
162	Recollida, gestió i tractament de residus	24.000,00 €	5 %
163	Neteja viària	8.000,00 €	2 %
164	Cementiris i serveis funeraris	7.500,00 €	2 %
165	Enllumenat públic	30.000,00 €	6 %
	SUBTOTAL PRESSUPOST SERVEIS OBLIGATORIS	131.500,00 €	
...	72 %
	SUBTOTAL PRESSUPOST SERVEIS PÚBLICS	474.000,00 €	
920	Administració general	26.000,00 €	
	TOTAL PRESSUPOST	500.000,00 €	

Percentatge que representa cada grup de programa del total de serveis que presta l'ajuntament

2. Càlcul dels costos

2.c) Costos totals

	Manteniment	Concessions	Activitats administratives
Costos directes	4.770,00 €	1.725,00 €	29,83 €
Costos indirectes	258,75 €	155,25 €	25,87 €
Total	5.028,75 €	1.880,25 €	55,70 €
Cost total unitari	50,29 € / nínxol	1.880,25 € / nínxol	55,70 € / unitat

Art. 24 TRLRHL: l'import de les taxes no podrà excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible del servei o activitat de què es tracti o del valor de la prestació rebuda

TAXES ≤ COST

DEBAT

3. Proposta taxes

Comissió informativa / Comissió estudi

Escenaris:

- a) **Situació d'equilibri:** D'acord amb l'article 25 del TRLRHL, l'informe tecnicoeconòmic ha de posar de manifest la previsible cobertura del cost dels serveis pels quals s'estableixen les taxes, per tant en la situació d'equilibri es proposen les taxes que permetin assolir el nivell de costos estimat.
- b) **Situació de desequilibri:** Assumint pèrdues ja que en cap cas es poden imposar taxes per sobre el cost del servei o activitat.

Imaginem que actualment estem cobrant una taxa de manteniment del cementiri de 15 € anuals i que no volem augmentar-la de cop fins als 50,29 €, que és el resultat obtingut del cost unitari del servei de manteniment del cementiri; podem establir una estratègia de pujada progressiva (modificant anualment la tarifa de l'ordenança de la taxa de manteniment) i a l'expedient quedarà constància del dèficit anual fins arribar a la situació d'equilibri i la motivació de la decisió:

	Actual	Any+1	Any+2	Any+3	Any+4
Tarifa	15 €/any	25 €/any	35 €/any	45 €/any	50,29 €/any
Ingressos	100 nínxols x 15 €= 1.500 €	100 nínxols x 25 €= 2.500 €	100 nínxols x 35 €= 3.500 €	100 nínxols x 45 €= 4.500 €	100 nínxols x 50,29 €= 5.029 €
Despeses	5.028,75 €	5.028,75 €	5.028,75 €	5.028,75 €	5.028,75 €
Resultat	-3.528,75 €	-2.528,75 €	-1.528,75 €	-528,75 €	0,25 €
Balanç econòmic	Pèrdua	Pèrdua	Pèrdua	Pèrdua	Equilibri

3. Proposta taxes

Comissió informativa / Comissió estudi

També caldrà quantificar les bonificacions que es proposin:

EXEMPLE

Bonificació proposada	Bonificació del 5% de la taxa de manteniment dels rebuts domiciliats
Dades necessàries	<ul style="list-style-type: none">• Taxa de manteniment anual = 50,29 €• Bonificació proposada = 5%• Nombre de rebuts domiciliats al padró = 50
Quantificació	50,29 € (tarifa sense bonificar) x 5% (bonificació prevista) = 2,51 € per nínxol que deixarem d'ingressar x 50 beneficiaris = 125,73 € que deixarem d'ingressar pel concepte de conservació i manteniment anual del cementiri en concepte de bonificació per domiciliació.

3. Proposta taxes

Preses les decisions, elaborarem l'informe tecnicoeconòmic i el projecte d'ordenança fiscal reguladora de les taxes per la prestació del servei de cementiri, que es sotmetrà al ple de la corporació:

EXEMPLE D'INFORME TECNICOECONÒMIC DE L'EXPEDIENT D'APROVACIÓ DE L'ORDENANÇA FISCAL

Amb l'exemple proposat i els càlculs realitzats, el model d'informe tecnicoeconòmic (enès pel secretari interventor / secretaria interventora) per a l'establiment de l'ordenança fiscal reguladora de les taxes per la prestació del servei de cementiri seria com segueix:

[solés s'identificació de l'expedient] Informe tecnicoeconòmic sobre la tramitació de l'expedient d'establiment de la taxa per la prestació del servei de cementiri i l'aprovació de l'ordenança fiscal corresponent.

A l'organització competent per a l'aprovació

D'acord amb l'article 20.1 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL), el fet imposable de les taxes està constituït per:

- La utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local.
- La prestació d'un servei públic o la realització d'una activitat administrativa en règim de dret públic, de competència local, que es refereixin, afecti o beneficiï de manera particular el subjecte passiu, quan es produïxi qualsevol de les circumstàncies següents:
 - Que no siguin de sol·licitud o recepció voluntària per als administrats.
 - Que no els presti o realitzi el sector privat, estigui o no establerta la seva reserva a favor del sector públic conforme a la normativa vigent.

El acord d'establiment de taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic, o per finançar totalment o parcialment els nous serveis, s'hauran d'adoptar en vista d'informes tecnicoeconòmics en els quals es posi de manifest el valor de mercat o la previsible cobertura del seu cost, tal com estableix l'article 25 del TRLRHL.

L'article 24.2 del TRLRHL assenyalava que l'import de les taxes no pot excedir, en el seu conjunt, del cost real o previsible del servei o activitat de què es tracti o, si no, del valor de la prestació rebuda. Per determinar aquest import, s'han de prendre en consideració els costos directes i indirectes, els de caràcter financer, d'amortització de l'immobilitzat i els necessaris per garantir el manteniment i un desenvolupament raonable del servei o activitat, tot això amb independència del pressupost o organisme que els satisfaci.

L'esmentat article 24.2 preveu la possibilitat de treballar amb el cost previsible, atès que la fixació d'una tarifa exacta com a cost real d'un servei és complicada a la pràctica, ja que no només depèn d'unes despeses fixes, sinó que hi concorren altres variables, com ara el consum d'energia elèctrica o aigua, reparacions, dedicació de personal que treballa en diferents serveis municipals, etc.

L'estudi econòmic s'elabora prenent com a base la informació de la comptabilitat pressupostària de l'Ajuntament, fonamentalment la de la classificació funcional. Els costos del servei o activitat a finançar amb la taxa que es pretén establir es calcula tenint en compte les dades comptables de l'exercici 2021.

¹ El color negre es presenta el text del model de l'informe i en color blau el contingut de l'exemple proposat.

L'estudi de costos dels serveis s'ha fet aplicant el mètode de «costos per activitats», desglossant per a cada activitat o servei els recursos necessaris i calculant-ne el cost d'acord amb el procediment següent:

- Determinació dels fets imposables de la taxa en funció de l'abast del servei de cementiri que presta l'Ajuntament.
- Detall dels recursos necessaris per a cada fet imposable de la taxa.
- Identificació dels costos dels recursos: es determina quines despeses del pressupost municipal s'han d'incorporar com a costos sense tenir en compte les amortitzacions de l'immobilitzat.
- Quantificació del cost directe dels recursos utilitzats en la gestió de cada activitat o servei: a partir de les obligacions reconegudes de l'execució del pressupost de despeses de l'exercici anterior i l'estimació de la imputació parcial en els casos següents:
 - Personal propi que s'ocupa del manteniment del cementiri. D'acord amb les previsions fetes, la dedicació als diferents serveis municipals és la següent:

Servei	Enllumenat públic	Cementiri	Rastres	Nanjo urbà	Aigua	Conseguim	Via pública	Altres
Activitat	30%	0%	0%	20%	10%	0%	15%	20%

- Personal propi que s'ocupa de les activitats administratives del cementiri. S'ha quantificat el temps de treball necessari per a l'expedició de títols de drets funeraris en dies-hora: el nombre de tramitacions anual d'aquests documents és de quatre de mitjana (any 2019 a 2021). La quantificació del material d'oficina per a l'expedició de títols s'ha obtingut a partir del cost unitari dels títols de concessió personalitzats (1,20 €/unitat) i l'estimació del cost de tóner de la impressió (0,85 € cartutx per a 125 pàgines a 10,07 €/impressió). Els costos directes associats, quant a l'ús temporal inclou dels nivells (concessions), s'ha determinat tenint en compte el valor de mercat del terreny que ocupen (200 m²), que d'acord amb la taxa de [dota] de 2021 és de 63,50 €/m², i el cost de la construcció del bloc de nivells del cementiri, que va ascendir a 159.900 €.

- Determinació dels costos indirectes: Una vegada determinat el percentatge de despeses d'administració general que s'imputen a cada servei de forma proporcional a la previsió de despeses de cada servei, amb les dades de pressupost del l'exercici present (càlcul = despeses per codi de programa / subtotal de despeses de serveis públics), d'acord amb el detall següent:

Codi	Descripció	Imputació
153	Vies públiques	2%
160	Clavegueram	1%
161	Abastament domèstic d'aigua potable	10%
162	Recollida, gestió i tractament de residus	1%
163	Neteja viària	2%
164	Cementiris i serveis funeraris	2%
165	Enllumenat públic	16%
---		72%

Dins del servei de cementiri, les despeses generals d'administració es reparteixen en funció de la càrrega de treball de cada servei o activitat:

	Despeses generals d'administració
Manteniment	20%
Concessions	30%
Activitats administratives	20%

- Quantificació del cost total de la prestació de serveis: Considerant tot l'exposat anteriorment s'han determinat els costos totals de les prestacions del servei objecte de les taxes. Per al càlcul s'ha tingut en compte el cost total de les activitats principals que són necessàries per a l'execució del servei i el percentatge de participació. No s'han tingut en compte les amortitzacions, els costos d'oportunitat del capital ni els costos per a l'obtenció de finançament necessari per al desenvolupament i la renovació dels elements del servei.

Es resultats dels càlculs es detallen a continuació per a cada activitat o servei:

	Manteniment	Concessions	Activitats administratives
Costos directes	4.770,00 €	1.735,00 €	22.83 €
Costos indirectes	258,75 €	155,25 €	25,87 €
Total	5.028,75 €	1.890,25 €	58,70 €
Cost total unitari	50,29 € / nivell	1.890,25 € / nivell	55,70 € / unitat

Considerant els antecedents anteriors i d'acord amb el que disposa l'article 24 del TRLRHL, proposo que les quotes de la taxa que es pretén establir siguin les següents:

Primer: Concessió del dret funerari.

Tipus de sepultura	Durada dels drets funeraris	Quota tributària
Nivell	50 anys	1.890,25 €
	5 anys*	189,03 €

El titular que renunciï als drets funeraris té dret a la devolució de l'import proporcional a la durada de la concessió que resti pendent, calculat des de la data de presentació de la sol·licitud de renúncia.

Segon: Conservació i manteniment anual de sepultures.

Tipus de sepultura	Quota tributària
Nivell	50,29 €/any

* Es pot establir l'atorgament de concessions a curt termini (en tot cas, per una durada superior a dos anys, que és el temps mínim necessari per a l'obertura dels nivells en el cas de defunció per causa diferent a malalties infeccioses o contagioses), que en el model de reglament s'estableix en cinc anys (article 9).

Títol: Costos i documentació

Tipus de documentació	Quota tributària
Quota de despeses	70,70 €/any

El secretari interventor / la secretaria interventora

- [Model informe tecnicoeconòmic sobre l'ordenança fiscal del servei de cementiri](#)
- [Model d'ordenança fiscal reguladora de les taxes per la prestació del servei de cementiri](#)

The cost of being wrong is less
than the cost of doing nothing.

 Scott Cooper

[Servei d'Assistència i Cooperació als Municipis de la Diputació de Girona](#)